

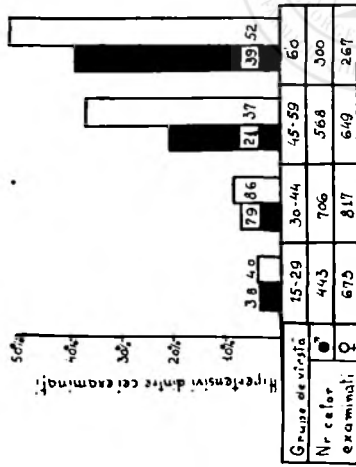
DATE PRIVITOARE LA FRECVENȚA HIPERTENSIUNII ARTERIALE ÎN TG. MUREȘ ȘI DITRAU

(Notă preliminară)

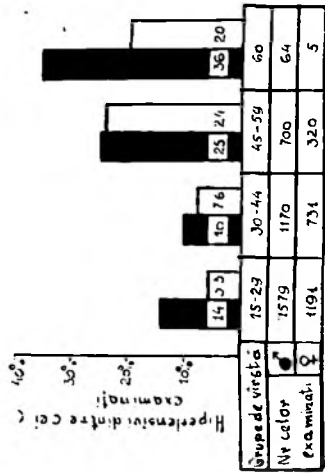
A. Horváth, C. Papp, E. Olosz

În referatul consacrat Simpozionului de la Praga, *Brod* a constatat recent că deși sute de laboratoare și clinici cercetează de mai bine de 50 de ani etiopatologia bolii hipertensive, totuși nu s-a ajuns nici pînă azi la o părere unanim acceptată. Printre metodele de explorare a etiopatologiei a fost adoptată și cea epidemiologică, deoarece frecvența bolii arată diferențe semnificative nu numai între diversele țări, ci chiar între regiunile aceleiași țări, această inegală răspîndire pare a fi urmarea unor factori geografici-sociali care joacă rol în etiopatologia bolii. Luînd ca bază această supoziție, Comisia de Boli Cardiovasculare a Organizației Mondiale a Sănătății a adresat un apel (Geneva 1959) în care propune întocmirea unei hărți epidemiologice a bolii hipertensive.

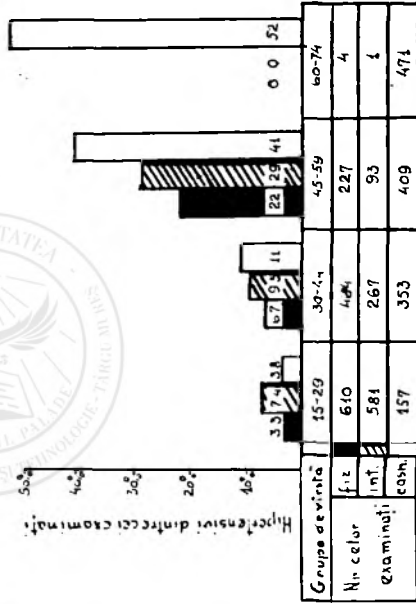
Un colectiv activînd sub îndrumarea Clinicii medicale Nr. 2 și a Dispensa-

Tabetul nr. 1.

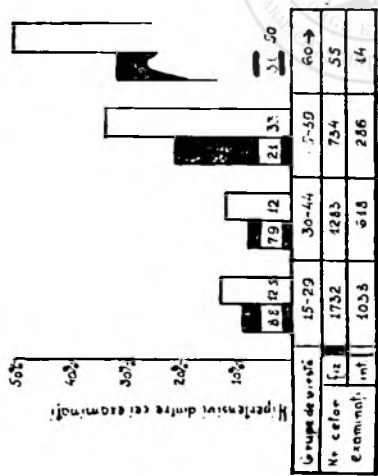

Tabetul nr. 2.

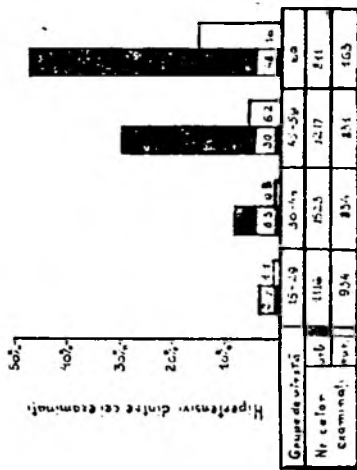

Tabetul nr. 3.

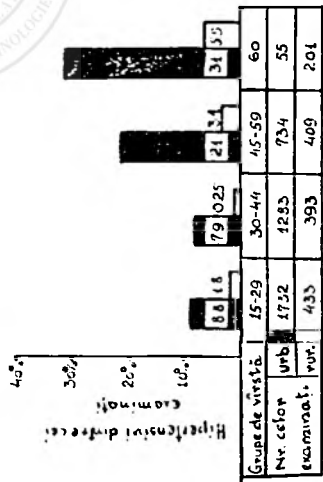
E. HORVÁTH ȘI COLAB.: DATE PRIVIȚOARE LA FRECVENȚA HIPERTENSIUNII ARTERIALE...

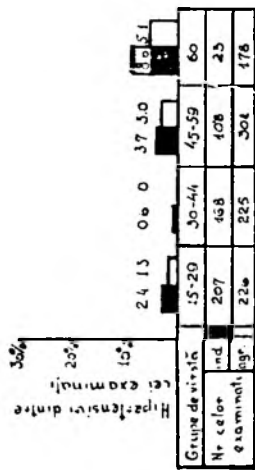
Tabelul nr. 4.

Tabelul nr. 5.

Tabelul nr. 6.

Tabelul nr. 7.

rului de cardiologie din Tg. Mureș și-a propus să studieze morbiditatea bolii hipertensive în regiunea noastră, cercetind concomitent eventualele corelații dintre valorile tensionale și factorii geografico-sociali. În cursul depistărilor am controlat tensiunea arterială la 13.600 persoane și am constatat hipertensiune arterială la 858 (6,30%). Dintre aceștia 435 (adică peste jumătate) nu știau că suferă de această boală.

Persoanele examinate se împart în 3 grupe: prima grupă este formată din 4667 locuitori ai unei circumscripții sanitare din Tg. Mureș; a doua se compune din 5700 de salariați a 9 instituții și 7 uzine din Tg. Mureș, iar a treia cuprinde 3173 de locuitori din comuna Ditrău, raionul Gheorgheni.

Limitele valorilor tensionale au fost considerate patologice:

pina la vârsta de 29 de ani	145/195 și peste aceste valori
de la 30 de ani la 39 de ani	150/100 "
de la 40 de ani la 49 de ani	155/100 "
de la 50 de ani la 59 de ani	160/100 "
peste vârsta de 60 de ani	165/100 "

Datele noastre privind frecvența hipertensiunii arteriale sînt cuprinse în tabelele de mai jos:

Tabelul nr. 1. Ilustrează frecvența hipertensiunii exprimată în procente, pe baza examinărilor efectuate la locuitorii din circumscripția sanitară urbană. Coloanele negre se referă la bărbați, iar cele albe la femei. Se constată, că în toate grupele de vîrstă hipertensiunea e mai frecventă la femei. În aceasta circumscripție urbană peste 50% din femeile trecute de 60 de ani sînt hipertensive.

Tabelul nr. 2. Ilustrează de asemenea frecvența hipertensiunii după sex, dar de data aceasta printre salariații uzinelor și ai instituțiilor. Spre deosebire de cele constatate în tabelul anterior, aici se observa că printre salariați incidența nu e nicidecum mai crescută, procentul bolnavilor rămînd inferior celui găsit la bărbați în toate grupele de vîrstă. Contradicția aparentă între cele două diagrame e rezolvată în *tabelul nr. 3.*, care cuprinde datele referitoare la femeile din mediul urban și rural, frecvența hipertensiunii fiind ilustrată în lumina profesiunilor exercitate. Coloana neagră corespunde muncii predominant fizice, cea hașurată muncii predominant intelectuale, iar coloana albă indeletnicirii casnice. Procentul morbidității e relativ mai mic la femeile care efectuează muncă fizică. Frapant apare procentul foarte mare al hipertensiunii la casnicele de peste 45 de ani, fapt care poate fi interpretat și prin traumatismul psihic major al climacteriului la femeile, care în lipsa unei profesii suferă mai mult decît cele cu ocupație, în cazul cărora ritmul sistematic al muncii amortizează efectul patogen, neurotizant al climacteriului. Probabil așa se explică constatarea că numai în circumscripția urbană (unde cele mai multe femei erau casnice), hipertensiunea a prezentat un procent mai mare la femei decît la bărbați.

Tabelul nr. 4. indică de asemenea importanța profesiei. Aici coloanele negre reprezintă frecvența procentuală a hipertensivilor găsiți printre cei care efectuează muncă predominant fizică, iar coloanele albe corespund procentelor aflate la intelectuali. Diferența e semnificativă, procentul hipertensivilor la intelectuali depășește net morbiditatea procentuală a celor cu muncă predominant fizică. Este de notat că la persoanele în vîrstă de 15—29 ani frecvența bolii pare a fi mai mare decît la cei de 30—44 de ani, fapt observat de altfel și la persoanele din mediul rural (*tabelul nr. 5.*, *6.*, *7.*). Aceasta constatare paradoxală e explicabilă probabil prin incidența relativ mai mare a hiperreactivilor în grupele de vîrstă mai tinere, și nicidecum printr-o reală scădere a frecvenței bolii hipertensive. Deoarece tensiunea arterială a acestor hiperreactivi prezintă ascensiuni temporare sub influența emoțiilor și a impresiilor noi, rezultatele depistărilor la această grupă nu pot fi just interpretate, decît după controale repetate. E de notat, de asemenea, că procentul de hipertensivi la cei cu munca

predominant intelectuală în grupa de vîrstă 15—29 ani e de 12,52%, cifră aproape identică cu cea relatată de *Suciu* la studenții facultăților din Cluj. Majoritatea celor 1038 de persoane examinate de noi e reprezentată de studenții a trei facultăți din Tg. Mureș.

În *tabelul nr. 5*, prezentăm o comparație între datele circumscripției urbane (coloana neagră) și a celei rurale (coloana albă). Diferența rezultată este surprinzător de mare. Între 30 și 44 ani procentul hipertensivilor e de aproximativ 15 ori mai mare la oraș decît la cei de aceeași vîrstă din mediul rural studiat; la grupa de vîrstă următoare, frecvența hipertensiunii e de 5 ori mai ridicată în mediul urban. Diferențele apar în mod și mai evident în *tabelul nr. 6.*, unde comparăm incidența hipertensiunii la muncitorii fizici din Tg. Mureș cu cea constatată la muncitorii fizici din Ditrău. Aceste date sînt cu atît mai semnificative, cu cît muncitorii fizici reprezintă în mediul urban grupa cu cea mai scăzută morbiditate. Se pare că diferențele constatate nu pot fi explicate pur și simplu prin influența modului de viață urban, respectiv rural. În Germania de exemplu hipertensiunea e mai frecventă în mediul rural (*Weiss*). Dar nici deosebirea dintre caracterul muncii industriale și al celei agricole nu constituie o explicație suficientă. În comuna Ditrău există destui muncitori industriali care lucrează la fabrici. În *tabelul nr. 7*, am comparat datele obținute la muncitorii agricoli (coloana albă) și cei industriali (coloana neagră) din această comună. Rezultă în mod convingător că hipertensiunea este foarte rară la ambele grupe, diferențele existente fiind neglijabile.

În această notă preliminară nu dorim să formulăm concluzii cu caracter general. Datele referitoare la diferențele ce le prezintă frecvența hipertensiunii în orașul Tg. Mureș și comuna Ditrău, ne îndeamnă să căutăm corelații cu diferiți factori locali (climatici, geografici, de nutriție etc.) care ar putea avea un anumit rol etiopatogenetic în apariția hipertensiunii. Cercetările noastre viitoare vor îmbrățișa și alte raioane din regiune.

Concluzii: Am cercetat frecvența hipertensiunii arteriale, examinînd 13.600 locuitori din mediul urban și rural; am constatat o incidență de 6,3%. Din datele noastre reiese că procentul hipertensivilor este cu mult mai ridicat la intelectuali, decît la cei care prestează o muncă predominant fizică. Nu am constatat o deosebire apreciabilă între femeile și bărbații angajați în cîmpul muncii, dar am observat în schimb că la casnice îndeosebi la cele trecute de 45 de ani, hipertensiunea e foarte frecventă. Comparînd datele obținute la persoanele dintr-o circumscripție a orașului Tg. Mureș cu cele ale comunei Ditrău a reieșit că în acest mediu rural hipertensiunea e cu mult mai rară, fapt care nu poate fi explicat în mod suficient prin diferența modului de viață, ci poate fi atribuit, probabil, unor factori locali.

Sosit la redacție: 28 decembrie 1961.

Bibliografia la autori.